

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas dėl to, kaip Europos Komisija nagrinėjo du skundus dėl pažeidimų, susijusių su planavimo įstatymais, susijusiais su mažmeninės prekybos erdve Vokietijoje (bendros bylos Nr. 2238 ir 2249/2021/MHZ)

Sprendimas

Byla 2238/2021/MHZ - Atidaryta 01/02/2022 - Sprendimas 16/12/2022 - Atitinkama institucija Europos Komisija (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Byla 2249/2021/MHZ - Atidaryta 01/02/2022 - Sprendimas 16/12/2022 - Atitinkama institucija Europos Komisija (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Skundo pateikėjai yra dvi mažmeninės prekybos bendrovės IKEA ir Decathlon, kurios teigė, kad Europos Komisija tinkamai neišnagrinėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūros prieš Vokietiją dėl planavimo įstatymų ir mažmeninės prekybos erdvės. Skundo pateikėjai ginčijo proceso trukmę, nes pirminis skundas dėl pažeidimo buvo pateiktas 2008 m. Jos taip pat ginčijo skirtingus Komisijos pateiktus paaiškinimus dėl vėlavimo.

Atlikdamas tyrimą ombudsmenas pateikė Komisijai preliminarį išvadą, visų pirma, kad Komisija užtruko nepagrįstai ilgai (daugiau kaip tryliką metų) pradiniam pažeidimo nagrinėjimo procedūros administraciniam etapui atlikti. Ji pasiūlė Komisijai nedelsiant priimti sprendimą dėl kito procedūros etapo.

Atsakydama į Ombudsmeno išvadą, Komisija pateikė paaiškinimus, kuriais siekiama pagrįsti sugaištamą laiką, ir nurodė, kad ketina priimti sprendimą 2023 m. pradžioje.

Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad nustatytas laikas negali būti pateisinamas. Ji užbaigė tyrimą nustačiusi netinkamo administravimo atvejį. Ji laikėsi nuomonės, kad nebūtų prasmės teikti rekomendaciją, nes Komisija įsipareigojo per ateinančius mėnesius priimti sprendimą. Komisija turėtų pateikti ataskaitą Ombudsmenui iki 2023 m. kovo mėn. pabaigos.

Skundų aplinkybės

1. 2008 m. „IKEA Retail Germany“ pateikė skundą Europos Komisijai prieš Vokietiją. Skundas buvo susijęs su planavimo apribojimais mažmeninės prekybos įmonėms dviejose Vokietijos federalinėse žemėse (Nordrhein-Westfalen ir Baden-Viurtemberg), kurie taikomi didelėms mažmeninės prekybos patalpoms (daugiau kaip 800 kvadratinų metrų). [1]

2. IKEA tvirtino, kad įstatymai pažeidžia įsisteigimo laisvę [2] ir ES paslaugų direktyvą [3]. Komisija pradėjo skundo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą [4] ir 2009 m. birželio 25 d. Vokietijai nusiuntė oficialų pranešimą. Vokietija atsakė po dviejų mėnesių.

3. 2014 m. Decathlon Germany pateikė Komisijai skundą tuo pačiu klausimu. Komisija nusprendė nagrinėti IKEA ir Decathlon skundus kartu. 2015 m. birželio 18 d. ji išsiuntė Vokietijos valdžios institucijoms papildomą oficialų pranešimą. Vokietija atsakė 2015 m. rugpjūčio mėn.

4. Nuo to laiko IKEA ir Decathlon palaikė ryšius su Komisija dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros, be kita ko, rengdamos susitikimus su atitinkamais Komisijos darbuotojais ir susirašinėdamos.

5. 2018 m. ES Teisingumo Teismas (ESTT) priėmė sprendimą byloje dėl mažmeninės prekybos erdvės apribojimų (Visser byla). [5]

6. 2020 m. gruodžio mėn. Vokietijos teritorijų planavimo ministrų konferencija parengė gaires federalinėms valstybėms, kuriose paaiškinamos nuo taisyklių, kuriomis ribojama mažmenininkų įsisteigimo laisvė, leidžiančios nukrypti nuostatos.

7. Nuo 2020 m. spalio mėn. iki 2021 m. rugpjūčio mėn. skundo pateikėjai ir Komisija pasikeitė raštais, o 2021 m. sausio mėn. surengė susitikimą. Savo raštuose „Decathlon“ ir „IKEA“ išreiškė nepasitenkinimą tuo, kaip Komisija vykdė pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, ir dėl to, kad ši procedūra atrodo „*politiškai užblokuota*“. Komisija paaiškino, kad ji ieško patenkinamo sprendimo ir kad ji planuoja atnaujinti diskusijas su Vokietijos valdžios institucijomis po to, kai Vokietija baigs pirmininkavimą ES Tarybai (2020 m. gruodžio mėn.).

8. 2021 m. rugpjūčio mėn. Komisija pranešė skundo pateikėjams, kad Vokietijos federalinė vyriausybė pareiškė, jog, be pirmiau minėtų gairių, ji svarsto galimybę iš dalies pakeisti federalinį teritorijų planavimo įstatymą, kad būtų nustatytos aiškesnės nuostatos dėl to, kada valstybės institucijos gali taikyti išimtis planavimo apribojimams mažmeninėje erdvėje. Ji nurodė, kad šis pakeitimas galėtų būti priimtas 2022 m.

9. 2021 m. gruodžio 17 d. IKEA ir Decathlon kreipėsi į Europos ombudsmeną.

Tyrimas

10. Ombudsmenas pradėjo tyrimą dėl skundo pateikėjų susirūpinimo, kad Komisija tinkamai neišnagrinėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrų prieš Vokietiją po dviejų skundų dėl planavimo įstatymų ir mažmeninės prekybos erdvės (2008/4946 ir 2015/4207).

11. Atliekant tyrimą buvo nagrinėjama: I) laikas, per kurį Komisija atlieka pažeidimo nagrinėjimo procedūrą; II) Komisijos nurodytos vėlavimo priežastys.

12. 2022 m. kovo 22 d. Ombudsmeno tyrimo grupė susitiko su Komisija ir patikrino Komisijos bylas. Skundo pateikėjai pateikė pastabas dėl Ombudsmeno ataskaitos dėl susitikimo su Komisija ir patikrinimo [6]. 2022 m. liepos 15 d. Ombudsmenas nusiuntė Komisijai savo preliminarį išvadą [7]. 2022 m. spalio 14 d. Komisijos atsakymas buvo perduotas skundo pateikėjams. Pastabas jos pateikė 2022 m. lapkričio 16 d.

Vėlavimas ir jo pagrindimas

Pirmieji Ombudsmenui pateikti argumentai

13. Skundo pateikėjai teigė, kad procedūra užtruko neproporcingai ilgai (iki šiol daugiau nei 13 metų) ir kad Komisijos nurodytos vėlavimo priežastys trūko patikimumo ir laikui bėgant pasikeitė. Skundo pateikėjai suprato, kad dėl politinių sumetimų ir nacionalinės įtakos pažeidimo nagrinėjimo procedūra negalėjo būti užbaigta.

14. Susitikimo su Ombudsmeno tyrimo grupe metu Komisija teigė, kad bylos yra sudėtingos, o tai susiję su teisės į įsisteigimo laisvę ES ir problemų, susijusių su miestų ir apskričių planavimu, įskaitant aplinkos ir vartotojų apsaugą, prieštaravimu. Ji taip pat atkreipė dėmesį į Vokietijos federalinės sistemos sudėtingumą, nes ji prisidėjo prie vėlavimo.

15. Komisija pripažino, kad ši byla yra viena iš ilgiausių iki šiol pradėtų pažeidimo nagrinėjimo procedūrų, kurios pradėtos 2008 m. 2017 m. procedūra buvo sustabdyta, kol bus priimtas galutinis sprendimas Visser byloje. Po to, kai 2018 m. buvo priimtas sprendimas, Komisija atnaujino bylas.

16. Tačiau Komisija nurodė, kad vėlavimas taip pat prisidėjo prie 2017 m. Vokietijos rinkimų ir ministrų portfelių pasikeitimo. Ji pridūrė, kad ji toliau analizavo susijusius pokyčius, pavyzdžiui, Vokietijos teritorijų planavimo ministrų konferencijos paskelbtas gaires.

17. Komisija taip pat išsamiai aprašė kitus veiksmus, kurių ji ėmėsi vykstant pažeidimo nagrinėjimo procedūrai, siekdama užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi įsisteigimo laisvės. 2018 m. Komisija paskelbė komunikatą dėl mažmeninės prekybos sektoriaus [8], kuriame nustatyta geriausia valstybių narių reformų šiame sektoriuje praktika, taip pat praktinis vadovas [9], skirtas nacionalinėms ar regioninėms valdžios institucijoms dėl mažmeninės prekybos sektoriaus reformos. Komisija taip pat surengė praktinius seminarus ir kitas iniciatyvas, kuriose

dalyvavo suinteresuotieji subjektai.

18. Komisija teigė, kad ji sąmoningai nusprendė šį klausimą spręsti palaikydama dialogą su Vokietijos valdžios institucijomis, o ne vykdydama oficialius pažeidimo nagrinėjimo procedūros etapus. Pasak jos, „*šiais atvejais pažanga buvo lėta*“.

19. Komisija surengė daug dvišalių susitikimų ir kitų rūšių susitikimų su atitinkamomis Vokietijos valdžios institucijomis. 2019 m. sausio mėn. įvyko susitikimas, kuriame dalyvavo skundo pateikėjai, Vokietijos federalinės ir valstybinės valdžios institucijos ir Komisija (su Teisės tarnybos ir Prekybos generalinio direktorato atstovais).

20. Komisija teigė, kad nesitiki greitai užbaigti pažeidimo nagrinėjimo procedūros, nes jos dialogas su Vokietijos valdžios institucijomis tebevyksta, o Vokietijos valdžios institucijos turi imtis dar kelių veiksmų.

21. Komisija nurodė, kad šią bylą galima užbaigti remiantis „galimybės pagrindais“. Jis nurodė, kad gali priimti tokį sprendimą, net jei nustato, kad nacionalinė teisė ir (arba) praktika akivaizdžiai neatitinka Sąjungos teisės. Tokiais atvejais Komisijos baigiamajame rašte išsamiai aprašoma teisinė padėtis ir priežastys, kodėl ji nesuderinama su ES teise, taip pat konkrečios aplinkybės valstybėje narėje, kuri gali baigti bylą. Tada skundo pateikėjai gali naudoti šį raštą kaip nacionalinio lygmens teisinio užginčijimo dalį. Jei skundo pateikėjas nusprendžia dėl galimų priežasčių kreiptis į nacionalinį teismą dėl galimų priežasčių, nacionalinis teismas gali nuspręsti prašyti ES Teisingumo Teismo (ESTT) priimti prejudicinį sprendimą, į kurį Komisija reguliariai įsikiša.

22. Savo pastabose dėl patikrinimo ataskaitos [10] skundo pateikėjai teigė, kad, nepaisant Komisijos nuomonės dėl bylos sudėtingumo, Komisija nesilaikė taikytinų taisyklių, visų pirma Sutarties dėl ES veikimo (SESV) 258 straipsnio [11]. Jei Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Sutartį, ji turėtų šiuo klausimu pateikti pagrįstą nuomonę. Komisija išsiuntė du oficialius pranešimus, kuriuose nurodė mananti, kad taip yra, ir nėra jokių požymių, kad ji pakeistų savo nuomonę. Sprendimas byloje *Visser* tik sustiprino Komisijos teisinį vertinimą.

23. Skundo pateikėjų nuomone, išskyrus 2019 m. sausio mėn. susitikimą, veiksmais, kurių Komisija ėmėsi šioje byloje, buvo siekiama atidėti procedūrą.

24. Skundo pateikėjai išreiškė susirūpinimą dėl Komisijos nurodymo, kad ji galėtų baigti nagrinėti bylą remdamasi „galimybėmis“. Nors Komisija nurodė galimybę pateikti teisinį skundą nacionaliniu lygmeniu, Komisija žino, kad ji tai jau padarė. Skundo pateikėjai pateikė skundus dėl pažeidimo po to, kai Vokietijos federalinis administracinis teismas nustatė, kad Vokietijos planavimo įstatyme nustatyti apribojimai yra pagrįsti (proporcinga). Jei pažeidimo nagrinėjimo procedūra būtų užbaigta dėl galimų priežasčių, skundo pateikėjai tvirtino, kad Vokietijos administracinis teismas nenagrinės šio klausimo ir neperduos savo bylos ESTT.

25. Skundo pateikėjai taip pat teigė, kad nors Komisijos raštinės pareigūnai, nagrinėję jų bylą,

palaikė gerus ryšius su jais, jiems nebuvo nurodytos priežastys, dėl kurių vėluojama, nes buvo priimtas sprendimas Visser byloje. Per šį laikotarpį atitinkamos Vokietijos teisės nuostatos nepasikeitė.

Preliminarus Ombudsmeno vertinimas

26. Nuo tada, kai Komisija pradėjo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, praėjo daugiau kaip trylika metų, tačiau ji negalėjo nurodyti, kada procedūra bus baigta. **Ombudsmenas laikėsi preliminarios nuomonės, kad toks didelis vėlavimas yra nepagrįstas.** Įvairūs argumentai, kuriuos Komisija pateikė siekdama paaiškinti vėlavimą, iš dalies buvo kumuliaciniai ir dėl to, kad pati Komisija nepriėmė sprendimo dėl to, ar tęsti šį klausimą, ar ne. Bet kuriuo objektyviu požiūriu trylika metų yra neproporcingai ilgas laiko tarpas, skirtas pažeidimo procedūros administraciniais etapams nagrinėti. Delsimas turėjo neabejotinai neigiamų pasekmių skundo pateikėjams.

27. Šiomis aplinkybėmis **Ombudsmenas nustatė, kad Komisija privalo priimti sprendimą dėl kito šios pažeidimo nagrinėjimo procedūros etapo, ir paragino Komisiją tai padaryti be jokie nepagrįsto delsimo .**

Komisijos atsakymas į Ombudsmeno preliminarų vertinimą ir skundo pateikėjų pastabos dėl šio atsakymo

28. Komisija nurodė savo naujausius veiksmus, susijusius su skundo pateikėjų pažeidimo bylomis. Po 2022 m. kovo mėn. įvykusio susitikimo su Ombudsmeno tyrimo grupe Komisija 2022 m. balandžio mėn. internete susitiko su Vokietijos valdžios institucijomis. 2022 m. gegužės mėn. Komisija Vokietijos vyriausybei nusiuntė išsamių klausimų dėl nukrypti leidžiančių nuostatų procedūrų gairių, kurias 2020 m. gruodžio mėn. paskelbė Vokietijos teritorijų planavimo ministrų konferencija, sąrašą. 2022 m. rugpjūčio mėn. Vokietijos vyriausybė atsakė. 2022 m. liepos mėn. Komisija aptarė bylas su Vokietijos vyriausybe. 2022 m. rugsėjo ir spalio mėn. Komisija toliau keitėsi informacija su Vokietijos valdžios institucijomis. Komisija taip pat palaikė tolesnius ryšius su skundo pateikėjais ir 2022 m. spalio mėn. su jais planavo susitikimą.

29. Visų šių susitikimų ir mainų tikslas buvo surinkti informaciją, kad iki 2023 m. pradžios būtų galima priimti sprendimą dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros.

30. Komisijos nuomone, vėlavimo priežastys yra įvairios.

31. Visų pirma bylos yra teisiškai sudėtingos ir politiškai jautrios dėl dviejų prieštarų interesų: ekonominis įsisteigimo laisvės mažmeninės prekybos sektoriuje interesas ir viešojo intereso tikslai, pavyzdžiui, aplinkos apsauga, vartotojų apsauga ir socialinė bei teritorinė sanglauda. Šie atvejai susiję su vykstančiomis politinėmis diskusijomis apie miestų atkūrimą, žemės naudojimą, transporto politiką, klimato politiką ir darnų vystymąsi. Vokietijoje (kaip ir kitose federalinėse ES valstybėse narėse) mažmeninės prekybos sektoriaus reguliavimo sistema yra federalinių žemių

atsakomybė, o savivaldybės turi tam tikrą autonomiją taikyti šią sistemą.

32. Komisija pabrėžė, kad ji nuolat stebi mažmeninės prekybos įsisteigimo klausimą įvairiose valstybėse narėse. Padėtis visoje ES yra labai sudėtinga, ją sudaro įvairios nacionalinio, regioninio ir kartais vietos lygmens taisyklės ir reglamentai.

33. Komisija pakartojo, kad vėlavimas iš dalies susijęs su poreikiu laukti teismo proceso rezultatų [12] ir Paslaugų direktyvos (kuri turėjo būti visiškai įgyvendinta iki 2010 m.) įgyvendinimu.

34. Komisija taip pat pažymėjo, kad nors prieš priimant sprendimą Visser Vokietija užginčijo Komisijos nuomonę, nuo sprendimo priėmimo Vokietijos vyriausybė „konstruktyviai“ ėmėsi veiksmų, kad išspręstų Komisijos pareikštus susirūpinimą keliančius klausimus. Šios diskusijos buvo sudėtingos ir užima daug laiko.

35. Ji teigė, kad, nors teisinė sistema buvo keičiama, kol vyko šios diskusijos, nerealų, tačiau esamos nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo tvarkos pagal Vokietijos teisę priemonės sustiprinimas praktiškai suteikia *galimybių užtikrinti geresnį ES teisės aktų laikymąsi* Vokietijos mažmeninės prekybos įmonių sistemoje. Komisija yra visapusiškai įsipareigojusi aktyviai bendradarbiauti su Vokietijos valdžios institucijomis, kad būtų sukurta perspektyvi mažmeninės prekybos įmonių sistema, naudinga ekonominės veiklos vykdytojams, pavyzdžiui, skundo pateikėjams.

36. Komisija nesutinka su skundo pateikėjų argumentu, kad ji nesilaikė SESV 258 straipsnio, nes privalėjo pateikti pagrįstą nuomonę. ESTT nuolat pripažino, kad Komisija turi diskreciją spręsti, ar ir kada pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą arba perduoti bylą ESTT. Komisija gali baigti nagrinėti bylą dėl „galimybės priežasčių“, nors nacionalinė teisė ar praktika yra akivaizdžiai teisiškai nesuderinama su ES teise. Komisija neprivalo pateikti pagrįstos nuomonės, net jei ji mano, kad valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų pagal Sutartį.

37. Skundo pateikėjai palankiai įvertino Komisijos veiksmus, kurių ji ėmėsi po 2022 m. kovo mėn. susitikimo su Ombudsmeno tyrimo grupe. Tačiau Komisija susisiekt su skundo pateikėjais tik 2022 m. rugsėjo mėn.

38. Skundo pateikėjai sutinka su Komisija, kad bylos yra teisiškai sudėtingos. Tačiau jie teigė, kad arba Vokietijos įstatymai atitinka įsisteigimo laisvę, arba ne. Kadangi Komisija išsiuntė du oficialius pranešimus, Komisijos nuomonė buvo aiški dar prieš tai, kai dviem ESTT sprendimais buvo patvirtinta jų teisinė pozicija. Skundo pateikėjai pripažino, kad Komisija turi diskreciją nagrinėti pažeidimo bylas. Tačiau jiegiu ji mano, kad yra akivaizdus pagrindinių laisvių pažeidimas, ji savo diskreciniame sprendime turi įvertinti teisės pažeidimą, o šiuo atveju ji to nepadarė.

39. Skundo pateikėjai nurodė, kad jie jau kreipėsi į Vokietijos teismus dėl savo bylų, tačiau Federalinis administracinis teismas nusprendė neperduoti bylos ESTT. Taigi, jei Komisija baigtų nagrinėti bylą remdamasi galimybe ir manydama, kad šį klausimą geriau ištaisytų nacionaliniai

teismai, ji iš esmės pripažintų, kad būtų pažeista įsisteigimo laisvė. Tai pakenktų Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, patikimumui.

40. Skundo pateikėjai yra susirūpinę dėl Komisijos nuomonės, kad dažniau taikant nukrypti leidžiančias nuostatas būtų galima užtikrinti atitiktį ES teisei. Savo skunduose Komisijai skundo pateikėjai paaiškino, kad nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo procedūrų reikalavimai yra neaiškūs, o už nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą atsakinga institucija turi visišką diskreciją tai padaryti. Bet koks leidžiančios nukrypti nuostatos pakeitimas nepakeis padėties pagal Vokietijos teritorijų planavimo teisę, jei pareiškėjai neturi teisės nukrypti nuo Sąjungos teisės neatitinkančių reglamentų. Todėl sunku suprasti, kaip nukrypti leidžiančios nuostatos procedūra gali užtikrinti, kad reikalavimų būtų laikomasi praktikoje.

Galutinis Ombudsmeno vertinimas

41. Komisija nurodė, kad sprendimą dėl skundo pateikėjų pažeidimo bylų ji priims **iki 2023 m. pradžios**. Jei taip bus, praėjo beveik keturiolika metų nuo pirmojo skundo pateikimo. Nors Komisija šiuo laikotarpiu tikrai neveikė byloje, Ombudsmenas laikosi savo preliminaros išvados, kad šis delsimas, atsižvelgiant į nagrinėjamą klausimą, yra nepagrįstas. Vykdydama visą savo veiklą, Komisija privalo laikytis gero administravimo principų, įskaitant reikalavimą, kad sprendimai turi būti priimami per pagrįstą laikotarpį.

42. Ombudsmenas mano, kad Komisijos nurodytos vėlavimo priežastys daugiausia priskirtinos Komisijai. Komisija teigė, kad šiai pažeidimo nagrinėjimo procedūrai prireikė laiko dėl sudėtingos teisinės padėties ir nacionalinės politikos. Akivaizdu, kad ES federalinių žemių teisiniai ypatumai nėra nauji Komisijai ir per 13 metų laikotarpį nacionalinė politinė aplinka gali pasikeisti kelis kartus. Į šią tikrovę reikėtų atsižvelgti Komisijos strategijoje dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros. Be to, Komisijos darbuotojai, nagrinėjantys skundus dėl pažeidimų, turi daug teisinės patirties ir turėtų galėti išspręsti sudėtingus teisinius klausimus per pagrįstą laikotarpį.

43. Vis dėlto Ombudsmenas pripažįsta, kad Komisija ėmėsi tam tikrų veiksmų tuo laikotarpiu, kai ji nagrinėjo šią procedūrą. Tai apėmė veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti, kad kitos valstybės narės gerbtų ES teisę į įsisteigimo laisvę (tai apima komunikaciją, gaires ir praktinius seminarus), ir tiesioginį dialogą su Vokietijos valdžios institucijomis, kuris akivaizdžiai suintensyvėjo Ombudsmeno tyrimo metu. Ombudsmenas taip pat mano, kad Komisija pagrįstai nusprendė palaukti dviejų pirmiau minėtų teismo bylų [13], nors vienų metų pažeidimo nagrinėjimo procedūros sustabdymas laukiant Visser bylos baigties [14] atrodo ilgas.

44. Komisija nurodė, kad vėlavimas iš dalies buvo jos sprendimas tęsti dialogą su Vokietijos valdžios institucijomis, o ne imtis oficialių veiksmų per pažeidimo nagrinėjimo procedūrą. Nors Komisija įsipareigojo, kai įmanoma, palaikyti dialogą, kad įtikintų valstybės nares suderinti savo nacionalinės teisės aktus su ES teise, ji taip pat nustatė tikslą laiku išnagrinėti skundus dėl pažeidimų ir procedūras [15].

45. Ombudsmenas daro išvadą, kad Komisija negalėjo pateisinti trylikos metų, kurių ji ėmėsi, kad išnagrinėtų pažeidimo nagrinėjimo procedūros administracinius etapus. **Tai yra netinkamas administravimas**. Kadangi Komisija nurodė, kad sprendimą priims 2023 m. pradžioje, Ombudsmenas nusprendė, kad rekomendacija nebus naudinga.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

Komisija negalėjo pateisinti trylikos metų, kurių jai prireikė administracinėms procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo stadijoms nagrinėti. Tai yra netinkamas administravimas.

Atsižvelgdama į Komisijos įsipareigojimą priimti sprendimą 2023 m. pradžioje, ombudsmenė prašo jos pateikti ataskaitą iki 2023 m. kovo mėn. pabaigos.

Skundo pateikėjams ir Komisijai bus pranešta apie šį sprendimą.

Emily O'Reilly Europos ombudsmenė

Strasbūras, 2022 12 16

[1] Tokios įstaigos yra draudžiamos, jei mažmeninės prekybos projektas: a) tikimasi, kad jos apyvarta sudarys daugiau kaip 30 % klientų, gyvenančių ne mieste ir jo apylinkėse, apyvartos (suderinamumo principas); b) tikimasi, kad dėl to atitrauks 10 % ar daugiau įsitvirtinusių mažmenininkų apyvartos („nepažeidimo principas“) ir c) jo pardavimo erdvė tam tikra procentine dalimi skirta „miesto centrui svarbiam asortimentui“, pvz., lempoms, kilimams, virtuvės reikmenims ir t. t. („integracijos principas“). Sąlyga (c) susijusi su politikos tikslu apsaugoti miestų centrus, o sąlygos a ir b – su ekonominiais interesais.

[2] Teisė į įsisteigimo laisvę nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 49 straipsnyje.

[3] 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32006L0123>
[Nuoroda]

[4] Daugiau informacijos apie ES skundus dėl pažeidimų ir procedūras:
https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/applying-eu-law/infringement-procedure_en

[5] Sprendimas buvo susijęs su savivaldybių teritorijų planais, pagal kuriuos draudžiama mažmeninė prekyba prekėmis, kurios nėra didelės apimties prekės (pvz., batai ir drabužiai) geografinėje zonoje, esančioje už miesto centro ribų. Draudimo tikslas buvo išlaikyti savivaldybės centro gyvybingumą ir išvengti laisvų patalpų mieste, siekiant gero miesto ir

apskričių planavimo. ESTT patvirtino, kad: mažmeninė prekyba yra paslauga, kuri patenka į Paslaugų direktyvos taikymo sritį; paslaugų direktyva taikoma mažmeninės prekybos įmonėms nepriklausomai nuo to, kaip valstybės narės ją reguliuoja (pvz., taikydamos planavimo taisykles); draudimas parduoti nebalines prekes už miesto centro ribų yra teritorinis apribojimas, kaip apibrėžta Paslaugų direktyvoje (15 straipsnio 2 dalies a punktas); miesto centro apsauga gali būti svarbi viešojo intereso priežastis, jei tenkinamos nediskriminavimo, būtinumo ir proporcingumo sąlygos.

C-31/16 *Visser prieš Raad van de gemeente Appingedam*

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=175926&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&...> [Nuoroda]

[6] Patikrinimo ataskaitą galima rasti adresu

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/158614> .

[7] Preliminarias Ombudsmeno išvadas galima rasti adresu

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/158615> [Nuoroda]

[8] *XXI amžiui tinkamas Europos mažmeninės prekybos sektorius*

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0219> [Nuoroda]

[9] *Smulkiojo mažmeninės prekybos sektoriaus atgaivinimo ir modernizavimo skatinimo praktinis vadovas*

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d606c517-4445-11e8-a9f4-01aa75ed71a1/language-en> [Nuoroda]

[10] Komisijos ir Ombudsmeno tyrimo grupės susitikimo ir Komisijos dokumentų patikrinimo ataskaita.

[11] Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnis yra pažeidimo nagrinėjimo procedūros teisinis pagrindas.

[12] Be bylos Visser, ji paminėjo Sprendimą *Komisija prieš Ispaniją* , C-400–08:

<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-400/08> .

[13] Ombudsmenas anksčiau laikėsi nuomonės, kad Komisija, prieš imdamasi tolesnių veiksmų per pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, pagrįstai laukia susijusios teismo bylos baigties:

Sprendimas byloje 1234/2016/EIS, 1241/2016/EIS, 1717/2016/EIS ir 1841/2016/EIS

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/80471> [Nuoroda].

[14] Patikrinti dokumentai rodo, kad 2018 m. priėmus sprendimą Visser byloje Komisija vėl pradėjo veikti. Be kita ko, 2020 m. ir 2021 m. buvo surengti vidaus susitikimai ir keitimasis informacija su Vokietijos valdžios institucijomis.

[15] Komisijos komunikate „ES teisė: Geresni rezultatai geriau taikant:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2017.018.01.0010.01.ENG&toc=OJ%3AC%](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2017.018.01.0010.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A)
[Nuoroda]